

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

София, 1303
бул. "Ал. Стамболийски" 62-64
тел. 926-10-10, факс 926-14-40

Изх. № 02.03-10/28.05.07

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА НА НС
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Уважаеми Г-н Адемов,

Представяме становището на НОИ относно:

Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване № 754-01-72/15.05.2007 г., внесен от н.п. Лидия Шулева и Христина Христова

Националният осигурителен институт приветствува опита чрез законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване да се създаде механизъм за получаване на допълнителна пенсия от лицата, родени преди 1 януари 1960 г.

Идеята за осигуряване в универсален пенсионен фонд на лицата, родени преди 1 януари 1959 г. не е нова. При създаването на модела на българската пенсионна система се прецени, че това няма да бъде добър вариант за постигането на адекватен размер на пенсиите и се остави възможността за тези лица по собствено желание да се осигуряват в третия стълб чрез допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в пенсионни фондове.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване за лицата, родени след 31 декември 1959 г. към момента е уредено в чл. 127 от КСО, т. е в част втора, дял втори на КСО и се основава съгласно разпоредбата на чл. 125 от КСО на принципите на задължителност на участието; юридическа самостоятелност на пенсионните дружества и фондове; прозрачност, разделност и изключителност на дейността; разрешителен режим и държавно

регулиране; задължителна периодична отчетност и разкриване на информация; лоялна конкуренция между пенсионноосигурителните дружества; представляване интересите на осигурените лица. Въз основа на принципа на държавното регулиране държавата определя ежегодно вноската за ДЗПО.

В законопроекта се предвижда създаването на чл. 127а, който предвижда задължително осигуряване и за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. в универсален пенсионен фонд. Следва да се изясни начина на избор на такъв фонд или да се създаде механизъм за разпределяне на лицата към съществуващите пенсионни фондове. Освен това разпоредбата на чл. 127, ал. 3 от КСО предвижда намаляване на индивидуалния коефициент по чл. 70 от КСО на базата на съотношението между размерите на осигурителните вноски за универсалния пенсионен фонд и за фонд "Пенсии". Аналогична разпоредба или по-скоро механизъм не е предвиден в чл. 127а.

Законопроектът предвижда осигурителната вноска да бъде 30 на сто от данъка върху доходите на физическите лица. В този случай тя ще включва и доходи от нетрудова дейност на лицата (например от наеми). За лицата, родени преди 1 януари 1960 г. още 30 на сто от дължимия годишен данък ще се приспада.

По разчети на НОИ само от данък върху доходите от труд, а не върху всички доходи както се предлага от вносителите, за 2008 г. сумата на начисления данък, който ще се отделя за осигурителни вноски във втория стълб за посочената категория лица /т.е. 30% от дължимия данък/ е около 115 млн. лв. Максималният период за осигуряване на мъжете, родени преди 1.01.1960 г. е 15 години, а за жените, родени преди тази дата – 12 години. Като се има предвид, че жените обикновено са с по-ниски доходи, респ. по-ниски данъци върху доходите – отгук се очаква да има съществена разлика в размера на пенсията от универсалните пенсионни фондове – по-къс период на участие и по-малко натрупани средства по индивидуалната партида.

Съгласно персоналният регистър на НОИ за съвкупността на осигурените лица, родени преди 1.01.1960 г. - първо тримесечие на 2007 г./ данните показват, че общият брой на наетите лица от тези възрастови групи е 769 434 души, на самоосигуряващите се лица – 55 737 души, без земеделските производители. При годишно нарастване на доходите с 6 на сто, доходност от инвестиране на средствата по индивидуалните партиди - 7 на сто и средна продължителност на получаване на допълнителна пожизнена пенсия – 15 години за мъжете и 18 години за жените, ако в 2008 г. се включи мъж на 47 г. в УПФ след пенсионирането му на 63 г. ще

получава допълнителна пожизнена пенсия в размер на 54,81 лв., а жена на същата възраст – след пенсионирането си на 60 г. възраст ще получава 22,11 лв. допълнителна пожизнена пенсия.

Ако обаче в 2008 г. в УПФ се включи мъж на възраст 55 г. неговата месечна допълнителна пожизнена пенсия ще бъде 14,43 лв., а на жена на същата възраст – след пенсиониране на 60 г. ще получава 4,58 лв. допълнителна пожизнена пенсия.

За осигурените лица над тази възраст – напр. за мъж на 60 г. – 3,40 лв., и за жена на 57 г. – 2,26 лв. месечна допълнителна пожизнена пенсия. Следва да се има предвид, че разчетите са правени само на основата на облагането на доходите от трудова дейност, а 30%-те процента от данъка са върху всички доходи на лицата. Поради това посочените размери могат да бъдат и по-високи, ако лицата дължат данъци и върху други доходи.

Предлаганият механизъм в чл. 157а на законопроекта не може ефективно да се приложи за лицата с увреждания. Съгласно чл. 18 от ЗДДФЛ лицата с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност ползват данъчно облекчение в двойния размер на необлагаемата годишна данъчна основа. За 2007 г. данъчната основа за такова лице ще се намали с 4800 лв. След намалението те се облагат за остатъка по общия ред, т. е. още един път ползват годишния необлагаем минимум и не формират данъчно задължение, ако са формирали данъчна основа от всичките си доходи в размер до 7 200 лв. Следователно в този случай няма да има от какво да се приспаднат осигурителните вноски.

Следва да се помисли и как схемата ще се прилага за лицата, които не подлежат на годишно данъчно изравняване, /земеделските производители, чийто доход е освободен от облагане по чл. 13, ал. 3 от ЗДДФЛ и лицата, които формират окончателен патентен данък съгласно чл. 59 от ЗДДФЛ/, както и как ще се формират 30% от дължимия им годишен данък, за да се внасят в УПФ, ако той е много малък по размер или няма такъв.

Националният осигурителен институт е готов да подпомогне усилията на вносителите на законопроекта за изработване на справедлива схема за формиране на допълнителна пенсия за всеки български гражданин.

УПРАВЛЕНИЕ НА НСИ
Република
България
4
СОФИЯ

Игордан Христосков)